

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مظلومیت امام رضا علیه السلام

نگارش: علی راجی

سرشناسه	: راجی، علی، ۱۳۳۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: مظلومیت امام رضا علیه السلام/نگارش علی راجی.
مشخصات نشر	: دزفول: اهورا قلم، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۲۰۳ص.
شابک	: 978-600-426244-6
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: علی بن موسی (ع)، امام هشتم، ۴۱۵۳ - ۲۰۳ق.
رده بندی کنگره	: BP۴۷
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۹۵۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۲۰۵۷۱۶

■ عنوان: مظلومیت امام رضا

■ مؤلف: علی راجی

■ ناشر: اهورا قلم

■ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

■ قطع: وزیری

■ نوبت چاپ: اول - تابستان ۱۳۹۹

■ چاپ: گاندی

■ قیمت: ۵۵۰۰۰ تومان

■ شابک: ۶-۲۴۴-۴۲۶-۶۰۰-۹۷۸

■ مرکز پخش: کتابستان شیخ مفید ۰۹۳۵۳۲۷۲۵۶۳-۰۹۵۶۱۲۱۴۰۹

انتشارات اهورا قلم

آدرس ناشر: دزفول، خیابان خیمه گاه بین خیابان قاضی و میرداماد، کوچه بنفشه پ ۱۹۴

تلفن: ۰۹۱۶۶۶۱۵۸۹۴-۰۶۱۴۲۲۴۹۱۲۴

پست الکترونیکی: ahoora.ghalam@gmail.com

آدرس اینترنتی: www.ahooraghalam.ir

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای مؤلف محفوظ است

فهرست مطالب

۱..... مقدمه

فصل اول «امام رضا(ع) در عصر هارون»

۵..... مظلومیت امام رضا(ع) در عصر هارون

۱۱..... مظلومیت امام رضا(ع) در تعیین مخفی وصایت امام کاظم(ع)

۱۴..... مظلومیت امام رضا(ع) در حیات تقیه‌ای

۱۷..... مظلومیت امام رضا(ع) در برابر ظلم جاری

۱۸..... مظلومیت امام رضا(ع) در برابر سعایت راکمه

فصل دوم «امام رضا(ع) در عصر مأمون»

۲۱..... مظلومیت امام رضا(ع) در عصر خلافت امین

۲۳..... مظلومیت امام رضا(ع) در ترس مأمون از محبوبیت امام

۲۴..... مظلومیت امام رضا(ع) در نسب آلوده مأمون

۲۷..... مظلومیت امام رضا(ع) در قدرت‌طلبی مأمون

۳۶..... مظلومیت امام رضا(ع) در خونریزی مأمون

۴۳..... مظلومیت امام رضا(ع) در شرب خمر مأمون

۴۴..... مظلومیت امام رضا(ع) در خنثی کردن نقشه مأمون

۴۷..... مظلومیت امام رضا(ع) در فریبکاری مأمون

مظلومیت امام رضا(ع) در روشن بودن حق بر مأمون.....	۴۹
مظلومیت امام رضا(ع) در وداع از مدینه.....	۵۳
مظلومیت امام رضا(ع) در حسادت مأمون و اطرافیانش.....	۵۶
مظلومیت امام رضا(ع) در گماشتن جاسوس.....	۶۳
مظلومیت امام رضا(ع) در فضا سازی مأمون علیه امام.....	۶۳
مظلومیت امام رضا(ع) در قیام و شهادت علویون.....	۶۷
ظلم ستیزی امام رضا(ع) در عین تقیه.....	۷۳
مظلومیت امام رضا(ع) در سایای بغداد.....	۷۴
مظلومیت امام رضا(ع) در سرنگاری مأمون.....	۷۷
مظلومیت امام رضا(ع) در اقامه عز و جلال.....	۷۹
مظلومیت امام رضا(ع) در سعایت های حسن و احسان بن سهل.....	۸۱
مظلومیت امام رضا(ع) در ظلم برادرانش عباس و زید.....	۸۳

فصل سوم «ولایت عهدی امام رضا(ع)»

مظلومیت امام رضا(ع) در توطئه تحمیل ولایت عهدی.....	۹۳
ظاهر توطئه ولایت عهدی.....	۹۸
پشت پرده ولایت عهدی.....	۱۰۲
۱- تهمت محبت دنیا به حضرت رضا(ع).....	۱۰۳
۲- سرکوب نهضت های علویون.....	۱۰۶
۳- کنترل شخصیت و موقعیت امام.....	۱۰۹
۴- ایجاد تنفر عمومی از امام و علویون بین مردم.....	۱۱۰
۵- زدودن جرائمی که هارون علیه علویون انجام داده بود.....	۱۱۱

- ۶- مشروعیت بخشیدن به خود..... ۱۱۱
- ۷- گوشمالی مأمون به عباسیان به دلیل بی‌رغبتی آنها به حکومتش..... ۱۱۲
- ۱۱۳..... شکل پیشنهاد ولایت‌عهدی به حضرت
- ۱۱۴..... اهداف حضرت از قبول ولایت‌عهدی

فصل چهارم «امام رضا^(ع) و فرقه‌های انحرافی»

- ۱۲۹..... مظلومیت امام رضا^(ع) در برابر غالیان
- ۱۳۱..... مظلومیت امام رضا^(ع) در برابر فتنه صوفیه
- ۱۳۲..... مظلومیت امام رضا^(ع) در برابر ریدیه
- ۱۳۴..... مظلومیت امام رضا^(ع) در انتقادات انتقادی جامعه
- ۱۳۷..... مظلومیت امام رضا^(ع) در تبلیغات علیه امام و علویون
- ۱۴۱..... مظلومیت حضرت رضا^(ع) در دنیاطلبی و تنگی
- ۱۵۵..... مظلومیت امام رضا^(ع) در تقلیل ارزش امامت با مناظرات دلمی

فصل پنجم «زمینه‌های شهادت امام رضا^(ع)»

- ۱۷۳..... مظلومیت امام رضا^(ع) در زندان مأمون
- ۱۷۵..... زمینه‌های شهادت حضرت رضا^(ع)
- ۱۷۹..... مظلومیت امام رضا^(ع) در طرح ترور حضرت توسط مأمون

فصل ششم «شهادت امام رضا^(ع)»

- ۱۸۲..... مظلومیت امام رضا^(ع) در شهادتش به دست مأمون
- ۱۸۳..... پیشگویی امام از شهادتش

تاریخچه مرقد مطهر حضرت رضا(ع)..... ۱۹۷

مظلومیت امام رضا(ع) در هجرت خواهرش حضرت معصومه..... ۲۰۱

www.ketab.ir

مقدمه

خلفای جور در تاریخ از ترس خلافت بود مجبور بودند امام معصوم را با همه وجودشان بکوبند. با نگرانی از اینکه مبدا مردم شیعه را به بی اخلاقی امام گردند و به امام رو کنند، دو شیوه را در پیش گرفتند: ۱- مردم را با تبلیغات سوء از امامت جدا کنند. ۲- امام را تحت نظر شدید و مراقبت ویژه قرار دهند.

امامت حضرت رضا^(ع) مواجه بود با ادامه خلافت هارون و سپس امین و مأمون؛ ولی سیاستی که مأمون در پیش گرفت، این بود که برای فروکش کردن قیام‌های عاریون امام را به صحنه سیاسی آورد تا هم قیام‌ها را براندازد و هم قداست امام را خدشه‌دار کند و امام را در اجرای این تصمیم مجبور کردند و تهدید به قتل نمودند و امام هم با برخورد منطقی در صحنه ولایت‌عهدی ظاهر شد، ولی آنگونه به مردم فهماند که خلافت رسول‌الله^(ص) این نیست که شما در قالب خلافت مأمون می‌نگرید، بلکه سیمای نبوت و ابهت خلافت حقه اسلامی را باید اینجا جستجو کرد. امام در جهت تجسم بخشیدن به ارزش‌های ولایت و امامت نور، دو سال در خراسان نورافشانی کردند و سرانجام حسادت مأمون و بر آب شدن نقشه‌های پلیدش باعث شد که حضرت را مسموم کند. چرا خلفا برای ائمه اطهار موانع ایجاد می‌کردند و دلیل این محدودیت‌ها و تبعیدها، چه بود؟

زندگی مردمی و بی‌آلایش ائمه اطهار، حیات سراسر عبادت و اتصال به منبع ربوبی حضرت حق باعث می‌شد که مردم گرایش زایدالوصفی نسبت به ائمه داشته باشند. نگاه در چهره ائمه دین یادآور آخرت و ارزش‌های متعالی اخلاقی بود. مردم با اولین نگاه در می‌یافتند که این چهره جذاب غرق در ربوبیت حق تعالی است و لذا در مورد امام کاظم (ع) اشاره شد که هارون وقتی حضرت را به چند زندانبان سپرد و به هر کدام‌شان دستور قتل حضرت را صادر می‌کرد، آنها نه تنها نمرّد می‌کردند، بلکه اعلام می‌داشتند موسی بن جعفر را از ما تحویل بگیر و الا آزادش خواهیم کرد. روح متعالی ائمه، نورانیتی در صورت و سیرت آنها منعکس می‌کرد که برای همه اقشار مردم قابل شهود بود و لذا آن روح متعبد، کلامش سرشار از حقیقت و معنویت بود و مردم نسبت به ائمه به دیده توادد و محبت می‌نگریستند.

خلقا از این جنبه قوه تعالی و روح لطیف و پایگاه مردمی ائمه در بین اقشار مختلف مردم وحشت داشتند، نکند اما آنکه که از روز غدیر داعیه خلافت اسلامی را داشته‌اند، شرایطی برایشان فراهم شود و خلافت را قبضه کنند و خلافت باطل آنها را ساقط گردانند. پایگاه مردمی و نفوذ کلام ائمه در بین مردم، وحشتی را در دل خلفای جور ایجاد کرده بود و لذا در حد توانشان آرامش را از زندگی امامان شیعه گرفته بودند.

در حیات سیاسی حضرت رضا (ع) مأمون در عین حال که با اهدافی مخرب نسبت به شخصیت حضرت، موضوع ولایت‌عهدی را به ایشان واگذار کرد؛ ولی از حضور فعال حضرت در بین مردم و جلوه‌گری امام در معاشرت‌ها و حشر و نشر با مردم وحشت داشت.

مأمون امام را مجبور کرد تا ولایت‌عهدی را بپذیرد با این قصد که، مردم و انمود کند ببینید شخصی که ادعای زهد و پارسایی دارد ولایت‌عهدی را بپذیرفت و در رأس تشریفات حکومتی قرار گرفت. هدف مأمون لکه‌دار کردن شخصیت امام در بین مردم به‌ویژه علویون انقلابی بود؛ ولی امام اولاً: دخالت‌ها و امر و نهی در امور سیاسی را نپذیرفت. ثانیاً: در مدت حدود دو سال که دوران ولایت‌عهدی ایشان بود، از شئون و تشریفات دنیاداری به شدت اجتناب کرد، با برده‌ها هم سفره می‌شد و در کنار آنها غذا می‌خورد و مشی زاهدانه و آخرت‌گرایی را با دنیاطلبی معاوضه ننمود. در کنار این مشی ساده زیستی، حضورش در بین مردم تأثیر عمیقی برای معرفی امامت و خلافت اسلامی داشت، مردم تازه متوجه شدند که رسول خدا (ص) در طول ده سال خلافت حقّه‌اش

در مدینه چگونه زندگی کرده است، مردم متوجه شدند آن کسانی که سال‌ها به نام خلیفه رسول‌الله بر مسند خلافت تکیه زده‌اند و شب‌ها تا سحرگاه در بزم شراب و رقص کنیزان آوازه‌خوان عمر سپری کرده‌اند، اینها خلاف رسول‌خدا عمل کرده‌اند، تازه متوجه شدند آن سلوک عملی رسول‌خدا (ص) را باید در چهره علی بن موسی الرضا پیدا کرد. امام به ارزش‌های نبوی و علوی عینیت بخشید و با عملش نشان داد حق با خاندان بنی‌هاشم است، حق با امامت نور است، حق با اولاد رسول‌خداست و حاکمان عباسی که غضب خلافت کرده‌اند؛ فقط با مکر و نیرنگ و خونریزی به قدرت رسیده‌اند.

تنها نماز عری که حضرت رضا (ع) در خراسان حضور داشت، مأمون طبق سیاست مزورانه‌اش تصمیم گرفت نماز را حضرت فامه کند و حضرت پذیرفت، بعد از اطلاع‌رسانی به مردم، موج جمعیت در روز عید نماز در خانه حضرت اجتماع کردند. اسکورت خلیفه با اسب‌های زین کرده و لجام‌های مرصع و سربازان تشفیفات، یکمه‌پوش کنار خانه امام به انتظار بودند تا مثل سال‌های قبل و به مدد مأمون عباسی تا وقتی حضرت از خانه خارج شود ایشان را بر مرکب سوار کنند و مردم پشت سر اسکورت خلافت به سوی مصلاي نماز عید به حرکت درآیند.

در میان چشم هزاران نفر در منزل امام بانسد، دیدند حضرت رضا (ع) به احترام عید فطر با لباس سفید بلندی در آستانه در قرار گرفت و با صدای بلند تبریک‌های عید فطر را سر داد و مردم هم با حضرت هم نوا شدند، امام بدون کمترین توجهی به دستور خلیفه غرق در جمعیت مردم شد و سیل جمعیت به راه افتاد.

سربازان وقتی لباس ساده امام را مشاهده کردند تلاش کردند هر چه زودتر پا را برهنه کنند و از امام تبعیت نمایند و لذا دنبال چاقو بودند تا زودتر بند پوتین‌ها را پار کنند و کفش را از پا درآورند. این‌گونه حرکت مردمی و بی‌آلایش، مردم را به اشک و داشت، مردم خود را برای ساعاتی در رکاب رسول‌خدا (ص) احساس می‌کردند، مردم سادگی رسول‌خدا را وقتی با تشریفات و دنیاطلبی حاکمان جور مقایسه می‌کردند بطلان خلافت عباسی و حقانیت خلافت اهل‌بیت (ع) را تصدیق می‌نمودند و این همان چیزی بود که مأمون از آن وحشت داشت. به دنبال این شیوه خدایستدانه حضرت رضا (ع) در سلوک با مردم و حضور در صحنه نماز عید فطر بود که وقتی به مأمون خبر دادند و اشک شوق مردم را در محبوبیت امام رضا (ع) برایش نقل کردند، بلافاصله دستور داد خودم

نماز عید را اقامه خواهم کرد و لذا به امام که نقشه‌های خلیفه را نقش بر آب کرده بود اعلام کردند شما زحمتتان نشود خلیفه خود نماز را اقامه خواهد کرد و ایشان را از بین راه به منزل برگرداندند. خلیفه مکار عباسی دریافته بود که اگر امام با آن دریای متلاطم علم و فضل و معرفتش و با آن چهره متعبد و ملکوتی‌اش و با بیان نافذ و تأثیرگذارش به نماز ایستد و ایراد خطبه کند مردم مجذوب حقانیت او خواهند شد و دیگر جایی برای خلیفه باقی نمی‌ماند.

دوران کوتاه عمر ولایت‌عهدی امام، گویای این حقیقت است که خلیفه نتوانست حضرت را تحمل کند. سال ۲۰۱ (ق.ه) امام از مدینه به مرو احضار محترمانه شد و اوائل سال ۲۰۳ (ق.ه) حضرت به شهادت رسید، کمتر از دو سال عمر ولایت‌عهدی نشان می‌دهد که مأمون به اهدافش نرسید و امام رضا (ع) توانست در یک مبارزه قهرمانانه خلیفه عباسی را خلع سلاح کند و لذا خلیفه به فکر شهادت امام و حذف ایشان از صحنه قدرت و خلافت برآمد. امام وقتی مجبور شد به پذیرش ولایت‌عهدی، آن را پذیرفت تا ثابت کند این منصب اصالتاً از آن ماست و خلیفه غاصبانه آن را در دست دارد، وقتی از حضرت رضا (ع) سوال کردند چرا ولایت‌عهدی را پذیرفتی؟ ایشان در جواب فرمودند: به همان دلیل که بحکم امیرالمومنین (ع) حضور در شورای شش نفره عمر را پذیرفت، با اینکه می‌دانست در آن شورای ۶ نفره فرمایشی انتخاب نخواهد شد؛ ولی امیرالمومنین می‌خواست ثابت کند که این خلافت اسلامی حق ماست و انکار ناپذیر ماست، من در آن شورا شرکت می‌کنم تا به حقم برسم و لو اینکه از حقم معزیم گنند.

امام رضا (ع) با این انگیزه ولایت‌عهدی را می‌پذیرد تا به سرده نابت کند این جایگاه خلافت که از عصر رسول خدا (ص) رقم خورده و در حادثه غدیر برای امامت شیعه تشریع گردیده اصالتاً از آن ماست و خلفا در موضع غصب خلافت می‌باشند. در این نوشتار به گوشه‌ای از مظلومیت حضرت رضا (ع) اشاراتی شده، امید است که مورد قبول حضرت حق و حضرت رضا (ع) واقع شود انشاء الله.

علی راجع

مشهد الرضا